

WELSTANDS- en MONUMENTENCOMMISSIE GEMEENTE DORDRECHT

Secretariaat:
Stadsontwikkeling – Vakteam Stedenbouw
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT
Bezoekadres Spuiboulevard 300
E-mail: secretariaatWMC@dordrecht.nl

Verslag Welstands- en Monumentencommissie 12 juni 2019

Aanvang: 14.15 u. – 17.15 u.
Locatie: Vergaderkamer 1, Stadskantoor
Aanwezig: Dhr. ir. M. de Boer (voorzitter), dhr. ir. G. van Es, mevr. ir. C. Bakker,
mevr. ing. I. de Visser, dhr. P. Verstraten, dhr. ing. D. Smit (secretaris)

Nr.		Advies
1.	Besloten	
2.	Dubbelsteynlaan Oost - Hazelaarlaan Omschrijving: het bouwen van een verkeersbrug en een voetgangers- en fietsbrug Vooroverleg, 1e behandeling (eerder zijn 2 Wabo aanvragen behandeld) Gebiedstype: Buitengebied Welstandsniveau: Regulier Dhr. Van den Berg (stedebouwkundige) licht het voorstel toe. Eerder zijn 2 aanvragen omgevingsvergunning aan de commissie voorgelegd voor het bouwen van een verkeersbrug en een voetgangers- en fietsbrug, die beide zijn aangehouden. Het voorstel van het vakteam Stedenbouw is om de bruggen uit te voeren conform het ontwerp van de nieuwe standaardbrug. <i>Reactie commissie</i> De commissie kan instemmen met het voorstel om beide bruggen conform het ontwerp van de nieuwe standaardbrug uit te voeren, mits uitgevoerd met een lichte toegang aan de onderzijde (niet recht). De commissie merkt op dat het wegdek van de verkeersbrug aanmerkelijk breder is dan in het ontwerp van de nieuwe standaardbrug wordt getoond. Aandachtspunt bij het ontwerp van deze 2 bruggen, de verkeersbrug in het bijzonder, is dat de beeldverhouding gelijkwaardig is aan die van het ontwerp van de nieuwe standaardbrug. Meer in het algemeen geeft de commissie de aanbeveling is om te inventariseren waar en wanneer (plekken, situaties) de standaardbrug toepasbaar is. Conclusie: de commissie adviseert positief op het voorstel en ziet het graag als aanvraag omgevingsvergunning terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.	Positief, met opmerkingen

<p>3.</p>	<p>M.H. Trompweg ong. Omschrijving: 72 nieuwbouwwoningen (Tromptuinen) architect: Dhr. Van Rijn, dhr. Bangma (wUrck) Wabo aanvraag, 2^e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)</p> <p>Gebiedstype: Wederopbouw – stempelwijken Welstandsniveau: regulier Beeldkwaliteitplan Herstructurering Wielwijk</p> <p>Dhr. Van Rijn (architect) licht de uitwerking van het plan toe aan de hand van de door de commissie gemaakte opmerkingen. In het bijzonder wordt ingegaan op de serre / het bloemkozijn en de gevelpenanten. Dhr. Betlem (aanvrager) heeft de vergadering bijgewoond.</p> <p>Dhr. Van Rijn geeft aan blij te zijn dat de commissie gedetailleerd naar de aanvraag heeft gekeken. Architectenbureau wUrck heeft een VO+ gemaakt, wat destijds is gepresenteerd aan de commissie. Dit was de afronding van de ontwerpfase; de uitwerking is verzorgd door een ander bureau. Architectenbureau wUrck heeft meegekeken en meegedacht bij de uitwerking, en is hiermee akkoord.</p> <p>De opmerkingen van de commissie hebben geleid tot een aanpassing van de detaillering van de bovenzijde van het gevelpenant. De aansluiting van het metselwerk op het paneel met steenstrips is verder naar achteren komen te liggen. De architect vindt dit een verbetering. Voor een overtuigend eindresultaat is van belang dat de stenen van het metselwerk en het paneel met steenstrips gelijk zijn, en dat een en ander zorgvuldig wordt uitgevoerd. Gezien de constructieve opzet van het penant ('vlaggenmast') is het geheel in metselwerk uitvoeren daarvan (ook aan de onderzijde) niet mogelijk. Een foto van een eerder op deze wijze door het bureau uitgevoerd penant laat het eindresultaat zien: de stalen voetplaat is een vlakje dat in de schaduw ligt.</p> <p>De opmerking ten aanzien van de overklimbaarheid van de tuinmuren (om te voorkomen dat er in een later stadium door de bewoners provisorische voorzieningen getroffen worden i.v.m. het tegengaan daarvan) deelt de architect niet. De architect geeft aan veel waarde te hechten aan de schaduwwerking van het voorgestelde metselwerk van de tuinmuren.</p> <p><i>Reactie commissie</i> De commissie bedankt de architect voor de gedetailleerde en puntsgewijze toelichting naar aanleiding van de door de commissie gemaakte opmerkingen. De commissie benadrukt ook het belang van het hebben van een gesprek als dit, gezien het belang daarvan voor het uiteindelijke gebouwde resultaat.</p> <p>De commissie vindt het een mooi plan, maar licht ook haar zorgen toe die hebben geleid tot de eerder gemaakte opmerkingen. Dit betreft zowel de bouwkundige uitwerking van het oorspronkelijk architectonische idee (de stap van het ontwerp naar het architectonische detail, o.a. wat betreft het uitdrukking geven aan de abstractie en de plasticiteit van het (gevel)ontwerp), als het belang van een zorgvuldige uitvoering (<i>De architect onderschrijft het belang van een zorgvuldige uitvoering en stelt voor om de eerste serre / het eerste bloemkozijn te beschouwen als een mock up, die zal worden voorgelegd de commissie</i>). De commissie is akkoord met het voorstel van de architect om de eerste serre / het eerste bloemkozijn te beschouwen als een mock up, die aan de commissie zal worden voorgelegd.</p> <p>De commissie vraagt aandacht voor de kleurkeuze van de metselwerkondersteuning van het penant (<i>de architect geeft aan dat er expliciet niet is gekozen voor een op de baksteen gelijkende kleur, omdat deze elkaar in de praktijk niet zullen benaderen</i>). De definitieve kleurkeuze hiervan moet niet de aandacht trekken.</p>	<p>Positief, met voorwaarden</p>
-----------	---	---

	<p>Conclusie: de commissie is, gezien de toelichting van de architect en de gemaakte aanpassing, akkoord met het plan. De commissie adviseert positief, met als voorwaarde dat de kleur- en materiaalstaat en de bemonstering / mock up nog ter beoordeling aan haar worden voorgelegd.</p>	
4.	<p>Gravensingel 19 Omschrijving: woningen locatie Maranathakerk Architect: Dhr. De Vries (Kolpa architecten) Wabo aanvraag, 1e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)</p> <p>Gebiedstype: Wederopbouw -Stratenwijken Welstandsniveau: Regulier</p> <p>Dhr. De Vries (architect) licht het plan toe. Aan het ontwerp van de terreininrichting wordt nog gewerkt in samenwerking met de landschapsarchitect. De suggestie / het aandachtspunt van de commissie om de dakrand van het tussenvolume conform de daaronder gelegen vloerranden te detailleren, is door de architect overgenomen. De steenkeuze is afgestemd op de steen van de oorspronkelijke kerk op deze locatie. De architect toont de toepassing van de voorgestelde stenen aan de hand van referentieprojecten. De architect geeft aan de dialoog met de commissie tijdens het ontwerpproces te hebben gewaardeerd.</p> <p><i>Reactie commissie</i> De commissie adviseert positief en complimenteert de architect: het gebouw zal een verrijking zijn voor de buurt. De commissie vindt dat het een mooi en strak plan is geworden, dat terughoudend is vormgegeven en goed is gedetailleerd. Het voorgestelde kleur- en materiaalgebruik is akkoord. De commissie vraagt aandacht voor de positionering van zonnepanelen in relatie tot de plaatsing van bomen (rekening houden met de beschaduwing).</p> <p><i>De secretaris vraagt de architect om contact op te nemen met de stedenbouwkundige in verband de (afstemming van) de terreininrichting / de aansluiting op de openbare ruimte.</i></p>	Positief
5.	<p>Boogaerdstraat 5 Omschrijving: het realiseren van een silotoren Wabo aanvraag, 1e behandeling</p> <p>Gebiedstype: Ontwikkelgebieden Welstandsniveau: ontwikkeling</p> <p><i>Reactie commissie</i> De commissie onderschrijft het advies van het Q team. Het plan is akkoord, mits kleur en materialisering aansluiten op het 'low on color' gamma en het bestaande pand. Tevens dient voor een coating gekozen te worden die voldoende weerbaar is tegen weer en wind voor een hoge kwalitatieve uitstraling.</p> <p>Een hierop aangepast / aangevuld plan kan door de secretaris worden beoordeeld (voorwaarde).</p>	Positief met voorwaarde

<p>6.</p>	<p>Korte Parallelweg 173-235 Omschrijving: transformatie kantoorlagen Maasplaza naar 42 appartementen Architect: Dhr. Van Egmond, nota bene architectuur Vooroverleg, 3e behandeling</p> <p>Gebiedstype: Randen van de 19e-eeuwse schil - west Welstandsniveau: Regulier</p> <p>De architect was vertraagd; de aanvrager licht daarom het aangepaste voorstel toe. De kleine raampjes (toiletgroepen) van het oorspronkelijke gebouw verdwijnen. Het 'silent air' raam komt niet op de vierkante gevelopening te liggen, maar wordt in de negge daarvan gepositioneerd.</p> <p><i>Reactie commissie</i> De commissie vindt dat het plan verbeterd is. Het gevelritme, dat nu bestaat uit het bestaande vierkante raam (met en zonder 'silent air' raam) en het uitgezaagde raam, is door de aanpassingen rustiger en evenwichtiger geworden. De commissie adviseert positief en ziet het plan graag als aanvraag omgevingsvergunning terug, incl. details (in het bijzonder het 'silent air' raam), bemonstering en een kleur- en materiaalstaat.</p>	<p>Positief</p>
<p>7.</p>	<p>Troelstraweg 8 Omschrijving: het bouwen van een woning Architect: dhr. Brand, Brand BBA I BBA Architecten Vooroverleg, 1e behandeling</p> <p>Gebiedstype: Wederopbouw – stempelwijken Welstandsniveau: Regulier</p> <p>De aanvrager licht het plan toe. Naar aanleiding van het kavelpaspoort is gekozen voor een kubistisch uiterlijk. De afmetingen van de ramen zijn, in combinatie met het open interieur, bedoeld om het beeld van een loftachtige ruimte op te roepen. De ramen in de zijgevels dragen daaraan bij. Het badkamerraam biedt tevens een ventilatiemogelijkheid. Boven de trap wordt een lichtkoepel gemaakt.</p> <p>De gevel bestaat uit gevelstucwerk met een betonachtige uitstraling en houten geveldelen. De woning zal daardoor mooi opgaan in de omgeving. Er worden antracietkleurige kunststof puien toegepast.</p> <p><i>Reactie commissie</i> De commissie bedankt de aanvrager voor de heldere uitleg.</p> <p>De commissie is van mening dat het architectonische concept nu nog onvoldoende eenduidig is uitgewerkt. Niet duidelijk is of het gaat om kubistische <i>volumes</i> (dan strookt de bovenbouw met houten gevelbekleding daar niet mee), of om twee <i>schijven</i> waartussen een houten gevelbekleding is 'opgespannen' (dan strookt de onderbouw daar niet mee). De commissie vraagt de architect om hier een heldere uitspraak over te doen ('volumes' of 'schijven') en dit in het ontwerp zichtbaar te maken.</p> <p>De commissie merkt op dat de gevelopeningen in het hoge volume helder, sober en herkenbaar zijn vormgegeven. Het kozijn in de voorgevel van de aanbouw wijkt hiervan af. Beter voorstelbaar is om boven het draaiende deel (in plaats van puivulling) ofwel houten geveldelen ofwel stucwerk toe te passen, afhankelijk van de keuze ten aanzien van het verhelderende van het architectonische concept. De commissie merkt op dat de bovendorpel van het keukenraam lager lijkt te zitten dan de bovendorpel van de schuifpui : dit kan in het beeld rommelig overkomen. Door het balkonhek iets naar achteren te plaatsen ten opzichte van het</p>	<p>Aanhouden</p>

	<p>gevelvlak, zullen de strak vormgegeven zijgevels beter tot hun recht komen.</p> <p>Aandachtspunt is de beperkte afstand tussen de voordeur en de schuifpui van de woonruimte. Deze hebben een onderling zeer verschillende functie. Voorstelbaar is om, gezien dit verschil, hiertussen in het ontwerp een buffer op te nemen. Hiermee worden latere provisorische maatregelen (bijvoorbeeld een schutting) voorkomen.</p> <p>De commissie vraagt aandacht voor het op elkaar afstemmen van de kleur- en materiaalkeuze (de harde kleur van de kozijnen en de hekwerken in relatie tot het overige kleur- en materiaalgebruik) en voor de mogelijke vervuiling van de (lichte) gevel (aandachtspunt bij de detaillering).</p> <p>Tenslotte vraagt de commissie aandacht voor de plaatsing van zonnepanelen op het dak. Deze moeten niet zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte, bijvoorbeeld door de dakrand iets op te trekken.</p> <p>De commissie houdt het plan aan. De commissie ziet het naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen aangepaste ontwerp graag als vooroverleg in een volgende vergadering terug.</p>	
<p>8.</p>	<p>Varkenmarkt 17-19 BS (CvN) Omschrijving: verbouwing pand met gevelwijziging Architect: dhr. Dekker, Stijl Architectuur Wabo aanvraag, 1e behandeling</p> <p>Gebiedstype: Historische binnenstad Welstandsniveau: Intensief</p> <p><i>Reactie commissie</i> Een aanpassing van de gevel is wat de commissie betreft goed voorstelbaar. De gevel van dit pand heeft in de ogen van de commissie een hoog 'verbeteringspotentieel'.</p> <p>De commissie onderschrijft de opmerkingen van het vakteam Erfgoed ten aanzien van de kleurstelling van de gevel en de kozijnen. Een goede en zorgvuldige kleurkeuze (Dordtse kleuren), die is gebaseerd op oude foto's, zal leiden tot een sprekender geheel. De voorgestelde kozijnindeling is nog niet akkoord.</p> <p>In deze straat is er nu al sprake van een groot aantal garagedeuren. In dit geval is het voor de commissie niet duidelijk wat de noodzaak is van het maken van een garagedeur. Bij transformaties is dit meestal een gevolg van het toegenomen aantal woningen en de daarbij gehanteerde parkeernorm. Het plan betreft weliswaar naast een gevelwijziging ook een gebruikswijziging, maar er komen geen nieuwe woningen bij.</p> <p>Meer in het algemeen wil de commissie daarom graag, voorafgaand aan een definitief inhoudelijk oordeel over dit plan, in gesprek gaan met het vakteam Stedenbouw (wellicht ook Verkeer/Parkeren in dit geval) en het vakteam Erfgoed over de negatieve invloed van garagedeuren op het straatbeeld in beschermd stadsgezicht. De commissie is van mening dat een te groot aantal garagedeuren in een straat ten koste gaat van de leefbaarheid van de stad. De commissie houdt het plan aan.</p>	<p>Aanhouden</p>

<p>9.</p>	<p>P.A. de Kok-plein Omschrijving: revitalisatie en nieuwbouw winkelcentrum Sterrenburg Wabo aanvraag, 1e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)</p> <p>Gebiedstype: Wederopbouw – Stempelwijken Welstandsniveau: Regulier</p> <p>Niet behandeld op verzoek van de architect</p>	<p>Niet behandeld</p>
<p>10.</p>	<p>Voorstraat 439 BS (CvN) Omschrijving: gevelwijziging en het plaatsen van een balkon aan de achtergevel Architect: dhr. Van Steenberg, ArchitectDirect Vooroverleg, 1e behandeling (het wijzigen van watergevel is eerder behandeld op 14-05-2018)</p> <p>Gebiedstype: Historische binnenstad Welstandsniveau: Intensief</p> <p><i>Reactie commissie</i> De commissie onderschrijft het advies van het vakteam Erfgoed ten aanzien de materiaalkeuze: het toepassen van kunststof kozijnen is niet akkoord. Houten kozijnen zijn goed voorstelbaar.</p> <p>In de eerder aan de commissie voorgelegde impressies was van een balkon nog geen sprake. Het balkon is nu nog te breed. Voorstelbaar is dat het balkon tussen de linkerzijstijl van het linkerraam en de rechterzijstijl van het rechterraam wordt gesitueerd. Gezien de zichtbaarheid van de achtergevel vind de commissie een balkon alleen denkbaar wanneer dit zeer zorgvuldig is ontworpen.</p> <p>De gevelopening met een deur is niet akkoord. Hiervan was in de eerder aan de commissie voorgelegde impressies nog geen sprake. Voorstelbaar is om van de ramen openslaande deuren te maken.</p> <p>De commissie houdt het plan aan en ziet een hierop aangepast plan graag in de kleine commissie terug.</p>	<p>Aanhouden</p>
<p>11.</p>	<p>Rondvraag en sluiting</p> <ul style="list-style-type: none"> - Commissievergadering raadscommissie Fysiek op 11 juni 2019 - Jaarverslag 2018: de secretaris maakt een overzicht van interessante plannen uit 2018, en mailt die naar de commissieleden. De volgende vergadering wordt besproken wie wat gaat schrijven. - Stand van zaken Wolwevershaven 	